

P7_TA(2014)0101

EU–Oroszország csúcstalálkozó

Az Európai Parlament 2014.február 6-i állásfoglalása az EU és Oroszország közötti csúcstalálkozóról (2014/2533(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Oroszországról szóló korábbi állásfoglalásaira,
  - tekintettel az egyrészt az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészt az Oroszországi Föderáció közötti meglévő partnerségi és együttműködési megállapodásra, valamint az új EU–Oroszország megállapodással kapcsolatos, folyamatban lévő tárgyalásokra,
  - tekintettel a 2010-ben elindított modernizációs partnerségre, valamint arra, hogy az orosz vezetés kinyilvánította elkötelezettségét a jogállamiság mint Oroszország modernizációjának alapja iránt,
  - tekintettel az EU-nak és Oroszországnak a 2003. május 31-én, Szentpéterváron tartott 11. EU–Oroszország csúcstalálkozót követően kiadott közös nyilatkozatban meghatározott azon közös célkitűzésére, hogy létrehoznak egy közös gazdasági térséget, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének közös térségét, a külső biztonság területén folytatandó együttműködés közös térségét, valamint a kutatás és oktatás – beleértve a kulturális aspektusokat is – közös térségét (a „négy közös térség”),
  - tekintettel az EU és Oroszország közötti 2013. november 28-i emberi jogi konzultációra,
  - tekintettel a 2013. november 28–29-i keleti partnerségi csúcstalálkozóra,
  - tekintettel az EU és Oroszország közötti 2014. január 28-i csúcstalálkozóra,
  - tekintettel a 2014. január 28-i EU–Oroszország csúcstalálkozót követően a Bizottság elnöke, José Manuel Durão Barroso által tett nyilatkozatra és az Európai Tanács elnöke, Herman Van Rompuy megjegyzéseire,
  - tekintettel a terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2014. január 28-i EU–Oroszország közös nyilatkozatra,
  - tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Unió továbbra is elkötelezett az iránt, hogy tovább mélyítse és fejlessze az Európai Unió és Oroszország közötti kapcsolatokat, amit az iránti elkötelezettsége is alátámaszt, hogy aktívan részt vegyen az EU–Oroszország kapcsolatok további fejlesztésére vonatkozó új keretmegállapodásról szóló tárgyalásokon, és mivel az EU és Oroszország között mély és átfogó kapcsolat jött létre, különösen az energiaágazatban, valamint a gazdaság és az üzleti élet területén;

- B. mivel a 2014. január 28-i EU–Oroszország csúcstalálkozó egy háromórás szűk találkozóra korlátozódott, amelynek középpontjában korlátozott számú kérdés állt, ami az EU és Oroszország közötti kapcsolatok nehézségeit tükrözi elsősorban az Oroszország által a keleti partnerekre gyakorolt nyomás miatt;
- C. mivel az EU és Oroszország közötti megerősített együttműködés és jószomszédi viszony döntő fontosságú Európa és különösen a közös szomszédság stabilitása, biztonsága és gazdasági jóléte szempontjából; mivel az EU és az Oroszországi Föderáció közötti stratégiai partnerség kialakítása csak közös értékeken alapulhat; mivel a globális kormányzás javítása és a közös kihívások kezelése érdekében rendkívül fontos a két fél közötti nemzetközi szintű együttműködés megerősítése valamennyi intézményben, szervezetben és fórumon;
- D. mivel továbbra is aggasztóak az Oroszországi Föderációban végbemenő, az emberi jogok tiszteletben tartásával és védelmével, valamint a közmegegyezésen alapuló demokratikus elvek és a jogállamiság tiszteletben tartásával kapcsolatos fejlemények; mivel az Oroszországi Föderáció az Európa Tanács és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) teljes jogú tagja, és így elkötelezte magát a demokrácia alapelvei és az emberi jogok tiszteletben tartása mellett,
- E. mivel a Vilniusban megrendezett keleti partnerségi csúcstalálkozáson valamennyi résztvevő megerősítette a nemzetközi jog alapelvei és az alapvető értékek, többek között a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása melletti elkötelezettségét;
- F. mivel Oroszországnak és az EU-nak egyaránt érdekében áll, hogy a szomszédos országokkal jószomszédi kapcsolatokat ápoljanak, illetve hogy ezen országokat béke és stabilitás jellemezze; mivel az ezen országokban tapasztalható válságokkal kapcsolatban nyílt, őszinte és eredményorientált párbeszédet kell kialakítani, különös tekintettel az állandósult konfliktusokra, az érintett országok biztonságának és stabilitásának megerősítése és területi integritásuk védelme érdekében, továbbá mivel közös válságkezelő mechanizmusokat kell kidolgozni;
- G. mivel a keleti partnerség országainak a Helsinkai Záróokmánnyal összhangban szuverén joga, hogy egyenlő partnerekként kapcsolatokat építsenek bármely más, általuk szabadon választott partnerekkel;
- H. mivel az Abházia és a Csinvali régió/Dél-Oszétia közötti határépítés – az orosz hadsereg támogatásával és Grúzia területeinek rovására – jelentős mértékben felgyorsult és igen ellenségessé vált;
- I. mivel 2013. december 1-jétől a légitársaságok előzetes utasinformációt (API) továbbítanak az orosz hatóságoknak, és mivel 2014. július 1-jétől az orosz hatóságok teljes körű adatmegosztást kérnek az utasokról és a személyzetről az ország légtere felett átrepülő légi járatok tekintetében; mivel az orosz hatóságok teljes körű rendszert kívánnak kiépíteni az utas-nyilvántartási adatállomány (PNR) adatainak összegyűjtésére;
- 1. megjegyzi, hogy a 2014. január 28-i EU–Oroszország csúcstalálkozó lehetőséget nyújtott az EU és Oroszország közötti stratégiai partnerség jellegének és irányának átgondolására, valamint a nézeteltérések tisztázására; megjegyzi, hogy az EU–

Oroszország csúcstalálkozó szűkre szabott formátuma tükrözi az EU–Oroszország kapcsolatok jelenlegi állapotát, amely bár lehetővé teszi az aktuális témákkal kapcsolatos eszmecserét, ugyanakkor jelzi az EU és Oroszország közötti együttműködés előtt álló jelenlegi kihívásokat; reméli, hogy a kölcsönös bizalom megerősödéséhez vezetnek és megteremtik a partnerség továbbfejlesztéséhez szükséges megújult politikai akarat feltételeit;

2. megerősíti azon meggyőződését, hogy a stratégiai együttműködés kialakítása tekintetében Oroszország továbbra is az Európai Unió egyik legfontosabb partnere, amelynek nemcsak gazdasági és kereskedelmi érdekei esnek egybe az Európai Unióéival, hanem a közmegegyezésen alapuló demokratikus értékek megvalósítása iránti törekvése is; hangsúlyozza, hogy a kétoldalú kapcsolatok fejlődéséhez a nézeteltérések tisztázására irányuló nyílt párbeszédre van szükség;
3. hangsúlyozza, hogy szükség van a folyamatos és konstruktív párbeszédre a közös szomszédságunkban végbemenő fejlemények, valamint a különböző regionális gazdasági integrációs kezdeményezések, különösen azok kereskedelmi következményeinek megvitatásához, a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) által meghatározott meglévő kötelezettségek alapján; arra ösztönzi az EU-t és Oroszországot, hogy találják meg a módját annak, hogyan lehetne jobban összeegyeztetni a vonatkozó regionális integrációs folyamatokat, miközben tovább dolgoznak egy jövőbeli közös kereskedelmi és gazdasági övezet kialakításán;
4. megismétli, hogy a közös szomszédsággal kapcsolatos kérdésekről folytatott EU–Oroszország párbeszédnek a szomszédos országok szuverenitása és a politikai és kereskedelmi partnereik megválasztására vonatkozó függetlenség alapelvén kell nyugodnia; meggyőződése, hogy a keleti partnerség országaiban, többek között Ukrajnában végrehajtott, az uniós értékeken és normákon alapuló további politikai és gazdasági reformok végső soron Oroszország saját érdekeit szolgálják, mivel ez az ország határai mentén kiterjesztené a stabilitás, a jólét és az együttműködés térségét; emlékeztet rá, hogy az Unió továbbra is arra kéri Oroszországot, hogy a keleti partnerség országaival való építő jellegű együttműködés révén járuljon hozzá ehhez a folyamathoz; ellenzi Oroszország azon szándékát, hogy a keleti partnerség régióját továbbra is befolyási övezetnek tekintse; úgy véli, hogy az ukrán állampolgárok számára biztosítani kell a jogot arra, hogy saját maguk döntsenek országuk jövőjéről;
5. sajnálatosnak tartja, hogy az orosz vezetés az EU keleti partnerségét fenyegetésnek tekinti saját politikai és gazdasági érdekeire nézve; hangsúlyozza, hogy éppen ennek ellenkezője igaz, és Oroszország a fokozottabb kereskedelmi és gazdasági tevékenységek nyertese lesz, és a stabil és kiszámítható szomszédság fokozza biztonságát; hangsúlyozza a szinergiák kialakításának fontosságát annak érdekében, hogy a közös szomszédságban lévő országok mind az EU-val, mind az Oroszországi Föderációval folytatott kétoldalú kapcsolatok haszonélvezői és maximális nyertesei lehessenek;
6. ismételten hangsúlyozza, hogy az Oroszország által támogatott vámuniótól eltérően az EU és a keleti partnerség országai között a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségről (DCFTA) létrejött megállapodások nem tiltják az érintett államoknak, hogy szabadon kereskedjenek harmadik országokkal; ezért hangsúlyozza, hogy a DCFTA-t is tartalmazó társulási megállapodások aláírását követően a keleti partnerség államai

továbbra is szabadon kereskedhetnek Oroszországgal a Független Államok Közössége (FÁK) tagjaként jelenleg érvényben lévő szabadkereskedelmi megállapodásukkal összhangban;

7. reméli, hogy amennyiben sikerül megfelelően előkészíteni a feltételeket, a 2014 júniusában Szocsiban megrendezendő következő tárgyalások alkalmával megszülethet az új megállapodás; sajnálatosnak tartja, hogy nem történt előrelépés a jelenlegi helyébe lépő új partnerségi megállapodásra irányuló tárgyalások során, főként abból fakadóan, hogy az orosz fél részéről hiányzik az elkötelezettség a kereskedelemről szóló fejezetre vonatkozó lényegi tárgyalások megkezdéséhez; hangsúlyozza, hogy fenn kell tartani a modernizációs partnerség melletti elkötelezettséget;
8. szorgalmazza az Oroszországgal kapcsolatos uniós politikai feladatok hatékony koordinálását az Európai Bizottság soron következő hivatali ideje alatt, aminek értelmében egyértelmű és központi szerepe van a főképviselőnek/alelnöknek és a tagállamok kötelezettséget vállalnak, hogy közös álláspontot képviselnek Oroszország vonatkozásában;
9. sürgeti Oroszországot, hogy tegyen eleget WTO-tagságból származó többoldalú kötelezettségeinek, és maradéktalanul hajtsa végre WTO-s kötelezettségvállalásait; felszólítja Oroszországot, hogy tartózkodjon a tagállamokból származó termékekre vonatkozó önkényes tilalmak kiszabásától, mivel az ilyen jellegű intézkedések ártnak az egyes uniós tagállamok és Oroszország, illetve az EU és Oroszország közötti kétoldalú kapcsolatoknak;
10. határozottan elítéli a közelmúltban Volgográdban történt terrortámadásokat; üdvözli, hogy 2014. január 28-án az EU és Oroszország közös nyilatkozatot fogadott el a terrorizmus felszámolásáról, melyben a két fél megállapodott abban, hogy megvizsgálják a terroristák által elkövetett bűncselekmények és a szervezett bűnözés elleni harccal kapcsolatos együttműködés további megerősítésének lehetőségeit, kiszélesítik a terrorizmusellenes fellépéssel kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjét és az ilyen fellépésekkel foglalkozó szakemberek képzését, valamint elmélyítik az ENSZ és az egyéb többoldalú fórumok keretei közötti együttműködést;
11. tudomásul veszi az EU–Oroszország közös térségekkel kapcsolatos előrehaladásról szóló jelentéseket, amelyek beszámolnak az EU–Oroszország közös térségek és a 2005-ben elfogadott úttervek végrehajtásával kapcsolatos előre- vagy visszalépésekről; különösen támogatja a kutatás és fejlesztés terén megvalósuló együttműködést, és hangsúlyozza, hogy a négy közös térség a kölcsönösség elvén alapul;
12. hangsúlyozza az energiabiztonság jelentőségét, valamint azt hogy a természeti erőforrásokkal való ellátást nem szabad politikai eszközként használni; hangsúlyozza az energiaügy területén folytatott együttműködés kölcsönös fontosságát, ami lehetőséget kínál a nyitott és átlátható piacon folytatott további kereskedelmi és gazdasági együttműködésre, teljes mértékben megértve azt, hogy az Uniónak diverzifikálnia kell szállítási csatornáit és energiaszolgáltatóit; hangsúlyozza, hogy ezen együttműködésnek a kölcsönös egymásrautaltság és az átláthatóság elvén, valamint a piacokhoz, az infrastruktúrához és a beruházáshoz való egyenlő hozzáféréseken kell alapulnia; szorgalmazza, hogy az EU és Oroszország közötti energiaügyi együttműködés szilárd alapját a belső piac elvei képezzék, ideértve –

különösen a harmadik felek hozzáférése tekintetében – a harmadik energiaügyi csomagot, valamint az Energia Charta Egyezményt; meg van győződve arról, hogy az Energia Charta Egyezmény elveinek Oroszország általi teljes körű elfogadása kölcsönösen jótékony hatással lenne a kétoldalú energiaügyi kapcsolatokra; szoros együttműködésre szólít fel az EU és Oroszország között a – különösen a nélkülözhetetlennek minősülő – nyersanyagokkal és a ritka fémekkel való ellátás tekintetében, és ezzel kapcsolatban felszólít a nemzetközi szabályok, nevezetesen a WTO szabályainak tiszteletben tartására;

13. sürgeti az Oroszországi Föderációt, hogy növelje hozzájárulását az éghajlatváltozás kezeléséhez; sürgeti különösen Oroszországot, hogy vállaljon egy második kötelezettségvállalási időszakra vonatkozó célkitűzést az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezményéhez csatolt Kiotói Jegyzőkönyv dohai módosításának ratifikálásával;
14. megismétli elkötelezettségét az EU és Oroszország közötti vízummentes utazással kapcsolatos hosszú távú célkitűzés mellett, amely az érdemi kérdésekre és a gyakorlati előrelépésre összpontosító fokozatos megközelítésen alapul; tudomásul veszi, hogy a korszerűsített vízumkönnyítési megállapodásról jelenleg tárgyalások folynak, miközben a rövid távú tartózkodás céljából történő vízummentes utazásra irányuló közös lépések végrehajtása folyamatban van; aggasztónak tartja azokat a terveket, melyek értelmében a vízumkönnyítési megállapodás számos, „szolgálati útlevéllel” rendelkező orosz tisztviselőre is vonatkozna;
15. aggodalmát fejezi ki az Oroszországi Föderációban végbemenő, az emberi jogok tiszteletben tartásával és védelmével, valamint a közmegegyezésen alapuló demokratikus elvek, választási szabályok és eljárások tiszteletben tartásával kapcsolatos fejlemények miatt, különös tekintettel a „külföldi ügynök” státuszra vonatkozó törvényre, az LMBTI-ellenes jogszabályokra, a rágalmazás rekriminalizációjára, a hazaárulásról szóló törvényre és a nyilvános tiltakozásokat szabályozó jogszabályokra; sürgeti Oroszországot, hogy tartsa be az Európa Tanács tagjaként vállalt nemzetközi kötelezettségeit;
16. örömét fejezi ki a közelmúltban amnesztiában részesített személyek kapcsán, és hangsúlyozza, hogy az alapvető szabadságok, az emberi jogok és a jogállamiság egyértelmű és megbízható értelmezése segíteni fog stratégiai partnerségünk előrelendítésében; hangsúlyozza, hogy a független, pártatlan és hatékony igazságügyi rendszer a jogállamiság központi eleme, és nagymértékben hozzájárul a megbízható és stabil üzleti környezet és befektetői légkör kialakításához;
17. megismétli aggályait az emberi jogok általános oroszországi helyzetének további romlása, valamint az EU és Oroszország közötti emberi jogi konzultációk módozataival kapcsolatos előrelépés teljes hiánya miatt; különösen sajnálatosnak tartja, hogy ez a párbeszéd a mérhető és kézzelfogható eredmények elérésének eszköze helyett inkább folyamattá vált; ismételten hangsúlyozza, hogy az emberi jogi konzultációkba az előrelépésre vonatkozó nyilvános mutatókat kell beépíteni, javítani kell a párbeszéd szabályait – például váltogatva a konzultációk helyszínét – a folyamat részeként az orosz nem kormányzati szervezetek és az orosz hatóságok közötti kapcsolatok révén és az orosz delegáció összetételével kapcsolatban, és nyilvános értékeléseket kell kiadni az EU–Oroszország csúcstalálkozók eredményeiről és a Partnerségi Tanács üléseit követően;

18. felszólítja Oroszországot, hogy teljes egészében helyezze hatályon kívül a „nem hagyományos szexuális kapcsolatokra vonatkozó propagandára” vonatkozó szövetségi jogszabályt és az ahhoz hasonló regionális propagandaellenes jogszabályokat, melyek a szexuális irányultság és a nemi hovatartozás tekintetében csorbítják az emberi jogokat, elsősorban a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságát; komoly aggodalmának ad hangot az ilyen jogszabályok társadalomra gyakorolt negatív hatásai miatt, tekintettel az LMBTI-személyekkel szembeni megkülönböztetés és az ellenük irányuló erőszak növekedésére; felszólítja az uniós küldöttséget, hogy a vonatkozó iránymutatásokkal összhangban fokozza az LMBTI-személyek emberi jogait védőknek nyújtott támogatást;
19. ismételten sürgeti a Bizottságot, hogy tekintettel az a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze (EIDHR) és a civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok (CSO/LA) pénzügyi eszközök jelenleg zajló programozására, az országnak nyújtott pénzügyi juttatások megduplázásával fokozza az elnyomott civil társadalomnak nyújtott támogatásra irányuló erőfeszítéseit;
20. hangsúlyozza, hogy az EU és Oroszország közötti kapcsolatok alapvető eleme a külpolitikai kérdések széles körével kapcsolatos rendszeres politikai párbeszédet lehetővé tevő találkozók szervezése; kijelenti hogy Oroszországnak az ENSZ Biztonsági Tanácsa állandó tagjaként fel kell vállalnia felelősségét a nemzetközi válsághelyzetekben; felszólítja Oroszországot, hogy a genfi tárgyalások Szíriáról tartott második fordulóján, melynek célja politikai megoldást találni a konfliktusra, alkalmazzon rendkívül konstruktív megközelítést; üdvözli az Oroszország által az Egyesült Államokkal és a nemzetközi közösséggel együtt tett erőfeszítéseket, hogy elfogadásra kerüljön az ENSZ biztonsági tanácsának határozata a szíriai vegyi fegyverek megsemmisítéséről és a genfi tárgyalások második fordulójának megkezdéséről;
21. hangsúlyozza, hogy párbeszédet és együttműködést kell folytatni Oroszországgal a globális kérdésekről annak érdekében, hogy hatékonyan lehessen kezelni például Afganisztán kérdését, a közel-keleti kvartett tevékenységét, valamint a Szomáli-félsziget partjainál zajló kalóztámadások elleni erőfeszítéseket; ösztönzi az Iránnal atomprogramjával kapcsolatos közös fellépésre irányuló együttműködés elmélyítését és fokozását;
22. felszólítja Oroszországot, hogy vonja vissza Abházia és a Csinvali/Dél-Oszétia grúz régiók elszakadásának elismerését; határozottan elítéli az Abházia és a Csinvali régió/Dél-Oszétia közötti határépítést, amelynek következtében a megszállt területet – Grúzia kárára – kiterjesztették; felszólítja Grúziát és Oroszországot, hogy különféle kérdésekben előfeltételek nélkül folytassanak közvetlen megbeszéléseket, adott esetben egy mindkét fél által elfogadott harmadik fél közvetítésével, melyeknek célja, hogy kiegészítsék, de ne helyettesítsék a meglévő genfi folyamatot;
23. felszólítja az Oroszországi Föderációt, hogy teljesítse az orosz csapatok és fegyverzet Moldova területéről történő kivonásával kapcsolatban az Európa Tanácsban 1996-ban vállalt és az EBESZ 1999-es isztambuli és 2002-es portói csúcstalálkozóin hozott döntésekben is rögzített kötelezettségeit; aggodalmát fejezi ki az ezzel kapcsolatos előrehaladás hiánya miatt; hangsúlyozza, hogy az 5+2-es tárgyalásokon valamennyi fél elkötelezte magát amellelt, hogy a konfliktust a Moldovai Köztársaság területi

integritásának tiszteletben tartásával rendezzék; felszólítja Oroszországot, hogy a minszki csoport keretei között játsszon konstruktív szerepet az elhúzódó hegyi-karabahi konfliktus rendezésére irányuló erőfeszítésekben;

24. úgy véli, hogy újabb erőfeszítésekre van szükség az Unió és Oroszország között a regionális biztonság – ezen belül a szomszédos országokban zajló elhúzódó konfliktusok rendezése – ügyében folytatott együttműködés és párbeszéd előmozdítása érdekében;
25. hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani az Unió és Oroszország kulturái közötti párbeszédet, valamint egymás történelmének és kulturális örökségének megismerését, illetve ösztönözni kell a diákok, a tanárok, az egyetemi oktatók és a kutatók mobilitását és csereprogramjait az olyan személyes kapcsolatok előmozdítása érdekében, amelyek a hosszú távon értékközösséghez vezető, fenntartható partnerség látható és kézzelfogható tanúbizonyságát adják;
26. azzal a kéréssel fordul az orosz hatóságokhoz, hogy az orosz irattárak megnyitása révén működjenek együtt, vagyis tegyék lehetővé téve a kutatók hozzáférését, illetve oldják fel a vonatkozó dokumentumok titkosságát, például Raoul Wallenberg sorsával kapcsolatban, aki 70 évvel ezelőtt magyar zsidók ezreit mentette meg a népiirtástól;
27. üdvözli az EU–Oroszország Parlamenti Együttműködési Bizottság tevékenységét, amely fórumként szolgál az együttműködés fejlesztéséhez és a két parlamenti intézmény közötti párbeszéd folytatásához;
28. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a keleti partnerség országai kormányainak és parlamentjeinek, az Oroszországi Föderáció elnökének, kormányának és parlamentjének, az Európa Tanácsnak